

WYZWOLENIE SPOŁECZNE

Organ Polskiej Partii Socjalistycznej.

Pismo polityczne, społeczne, rolnicze i oświatowe. — Wychodzi każdy czwartek z datą niedzieli.

Prenumerata na kwartał 3— zł. — Konto Polskiej Pocztovej Kasy Oszczędności Nr. 148.338. — Wydawca: Okręgowy Komitet P. P. S. w Białej.	Numer pojed. wszędzie 30 GROSZY	Adres Redakcji i Administracji oraz Biura bezpłatnej porady prawnej Biała, ul. Komorowicka 4. Nr. telefonu 1055. Godziny przyjęć od 3 do 6 popołudniu.
--	--	--

Nr. 1.

Biała, dnia 5 stycznia 1930 r.

Rok XIII.

Sąd okręgowy wydział V.
Wadowice dnia 19 grudnia 1929r.
do V Pr. 26/29

Sąd okręgowy wydział V. jako wydział prasowy w sprawie karnej prasowej czasopisma „Wyzwolenie Społeczne” powziął na posiedzeniu niejawnym z dnia 19 grudnia 1929 po odcytnianiu pisemnego wniosku prokuratora okręgowego w Wadowicach z dnia 18 grudnia 1929 do III Ss 14/29/1 na zasadzie art. 76 rozp. Prez. Rzeczyp. z dnia 10/5 1927 w brzmieniu ogłoszonym dnia 4. 1 1928 Nr. 1 poz. 1 Dzup. Rzp. P. następujące postanowienie:

1) Zatwierdza się po myśli przepisów z art. 38 i 78 Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10/5 1927 w brzmieniu ogłoszonym dnia 4 stycznia 1928 Nr. 1 poz. 1 dzup. Rz. P. dokonane przez Starostwo w Białej w dniu 5 grudnia 1929 L. 5748/7/29 zajęcie czasopisma „Wyzwolenie Społeczne” Nr. 48 z dnia 8. XII 1929 z powodu treści

a.) artykułu umieszczonego na stronie 1 pod tytułem „Międzynarodówka wobec Polski i Austrii” w ustępie 3. od słowa „stać” do słowa „wkraczają”

b.) z powodu całego artykułu umieszczonego na stronie 2 i 3 pod tytułem „Siódma konfiskata” „Wyzwolenia Społeczne” „w okresie rządów sanacyjnych”

Uzasadnienie.

Inkryminowane artykuły zawierają w swej treści znamiona występku z art. 1 ustęp 2 i 3 Rozp. Prez. Rzeczyp. z dnia 10/5 1927 poz. 399 Dzup. artykuł pod tytułem „Siódma konfiskata” także znamiona występku z art. V. ustawy z dnia 17. XII. 1862 Nr. 8 dzup. ex. 1862 i §§ 487 i 488 uk.

2.) Zakazuje się rozpowszechnienia zajętych wyżej wymienionych artykułów.

3.) Nakazuje się odpowiedzialnemu redaktorowi Ernestowi Rozmusowi aby po myśli przepisu art. 77 cyt. Rozp. Prez. Rzeczyp. o prawie prasowym przy zachowaniu przepisów art. 30 i 33 tegoż Rozporządzenia ogłosił niniejsze postanowienie o zajęciu bezpłatnie w najbliższym numerze czasopisma „Wyzwolenie Społeczne” pod rygorem skutków z art. 60 ogłoszonego rozporządzenia o prawie prasowym.

Sąd Okręgowy w Wadowicach.
Przew. S. O. Dr. M. Szybalski mp.
prot. apl. Mazurkiewicz mp.

Za zgodność:
(nieczytelny)

Skonfiskowano.

Skonfiskowano.

101957
IV

Interpelacja

tow. posła Pajaka w sprawie ustawicznych konfiskat „Wyzwolenia Społeczne”.

Warszawa, dnia 19 grudnia 1929 r.

Do Pana

p. o. Ministra Spraw Wewnętrznych
Feliksa Sławoj-Składkowskiego

w miejscu.

Panie Ministrze.

Na posiedzeniu Sejmu w dniu 6 grudnia r. b. w przemówieniu swoim stwierdził Pan, że konfiskuje się tylko gazety za podawanie fałszywych wiadomości, lub za artykuły o charakterze podburzającym, natomiast krytyka nawet osób urzędowych jest całkowicie wolną od konfiskat, czego dowodem artykuły o wojewodach w „Robotniku”.

Nie wątpię, że Pan Minister był pewny, że tak a nie inaczej postępują podwładni Panu urzędnicy.

Niestety, faktycznie dzieje się inaczej. Pozwolę sobie przytoczyć jeden z wielu dowodów. W Białej, woj. krakowskie, wychodzi pismo p. t. „Wyzwolenie Społeczne”, wydawane przez P. P. S. Pismo wychodzi bez przerwy przez 12 lat. Konfiskacie uległo 14 razy w ciągu lat 12-u. Z tego w ostatnich trzech miesiącach było konfiskowane przez Starostwo powiatowe w Białej — 10 razy. Sąd Okręgowy w Wadowicach nie zatwierdził konfiskaty trzy razy. Procesów wytoczono pięć, z tego tylko jeden wydawnictwo pisma przegrało. W innych wypadkach wyrok jeszcze nie zapadł i konfiskaty mogą być uchylone. Ostatnia konfiskata Nr. 46 nastąpiła z powodu artykułu, omawiającego w spokojny sposób działalność p. starosty Strzelbickiego.

Skonfiskowany artykuł usunięto i wydano nakład drugi, który uległ ponownej konfiskacie w poszczególnych miejscowościach powiatu, jak w Hałcnowie, Bystrej, Porąbce, Czańcu, Wilkowicach, a nawet w Wadowicach i Andrychowie. Konfiskaty dokonały posterunki policyjne, które dopiero na interwencję miejscowych robotników, po trzech dniach gazety, jako wolne od konfiskaty, adresatom wydały. Wydawnictwo pisma poniosło z tego powodu poważne straty, Starostwo nie uważało za stosowne nawet udzielić wyjaśnień, czy to była bezprawna szykana czy pomyłka.

Zawiadamiam o powyższym wypadku Pana Ministra w nadziei, że zechce wydać polecenie, celem zbadania działalności prasowej Starostwa powiatowego w Białej, któremu posterunki policyjne podlegają, i po stwierdzeniu naprowadzonych faktów, uzna Pan Minister, że działalność podległych Mu urzędów odbiega od Jego przemówień w Sejmie.

Posel Antoni Pajak.

Nowy Rząd — stara firma.

Prezydent Rzeczypospolitej podpisał dekrety, mianujące nowy rząd. Pismo do premiera Dra Bartla brzmi:

Do Pana Prof. Dra Kazimierza Bartla we Lwowie: Mianuję Pana Prezesem Rady Ministrów.

Równocześnie na wniosek Pański mianuję:
p. Henryka Józefskiego, wojewodę wołyńskiego — ministrem spraw wewnętrznych;

p. Augusta Zaleskiego, senatora — ministrem spraw zagranicznych;

Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego — ministrem spraw wojskowych;

dra Sławomira Czerwińskiego — ministrem wyznań religijnych i oświecenia publicznego;

Do wszystkich Czytelniczek i Czytelników „Wyzwolenia Społecznego“!

Trzynasty rok — oto wielomówiąca cyfra — odkąd „Wyzwolenie Społeczne“ zaczęło wychodzić, podejmując walkę **w obronie praw robotnika i chłopu małorolnego.**

W walce tej wytrwaliśmy i prowadzić ją będziemy aż do zupełnego zwycięstwa.

Nie wszystkim wiadomem jest wśród jakich ciężkich warunków materialnych walka ta prowadzona była. Wymagała ona wielkiej ofiarności i samozaparcia się tak ze strony Wydawnictwa, jak i ze strony Redakcji.

Za ery wzmożonego teroru sanacyjnego, jakim był rok 1929

„Wyzwolenie Społeczne“

ulegało **ustawicznym konfiskatom**, które naraziły pismo nasze na **olbrzymie straty.** Konfiskaty te stosowano w myśl ogólnie znanego przysłowia: „Prawda w oczy kole“.

Wtedy, kiedy pisma sanacyjne, przeznaczone do ogłupiania ludu, zdobiono na przynętę ilustracjami galówek i parad różnych dostojników, wówczas jedyną ozdobą, jedyną ilustracją robotniczych pism socjalistycznych, a więc i „Wyzwolenia Społecznego“ były

białe plamy,

powstałe dzięki „troskliwości“ cenzora.

Wszelkimi możliwymi środkami usiłowano zdusić

wolne słowo,

by na gruzach jego zatryumfować mógł fałsz, obłuda i kłamstwo.

Usiłowania wrogów spełzły na niczem! W ogniu walki zahartowała się prasa socjalistyczna!

„Wyzwolenie Społeczne“ tak jak dawniej, stoi dziś jak granitowa skała na straży praw ludu pracującego!

W skałę tę biją raz po raz fale wciekłości i złośliwości możliwych tego świata, pienią się zasuszone półgłówki mamutów biurokratycznych, lecz nic nie wskórają!

„Wyzwolenie Społeczne“

nie może jednak bez pomocy robotników i chłopów małorolnych walki tej prowadzić, bo pochodzi z krwi i kości ludu roboczego.

Każdy robotnik, chłop małorolny i pracownik umysłowy powinien pamiętać, że

„Wyzwolenie Społeczne“

broni jego interesów zawodowych, walczy o lepszy byt wszystkich ludzi pracy, usuwa mroki ciemnoty klerykalnej, piętnuje wszelkie nieprawości świata burżuazyjnego, głosi naukę nowego Jutra — Socjalizmu.

Wszyscy ludzie pracy niechaj zobowiążą się, że będą:

„Wyzwolenie Społeczne“

prenumerować,

rozszerzać i kolportować wśród znajomych,

wpłacać regularnie prenumeratę i za kolportaż,

zbierać wszędzie na „Fundusz prasowy“,

bojkotować gazety burżuazyjne i klerykalne.

Jeżeli te zasady każdy człowiek pracy przestrzegać będzie, to wówczas **„Wyzwolenie Społeczne“ stanie się gazetą wielką i potężną!**

O. K. R. P. P. S. w Białej.

Redakcja i Administracja
„WYZWOLENIA SPOŁECZNEGO“
Biała, ul. Komorowicka 4.

Wszystkim klientom i kupującym składa
jakkajserdeczniejsze życzenia z okazji

Nowego Roku!

KLISZ WIKTOR,

kierownik sklepu Pow. Zw. Gospodarczego
w Białej, Sklep Nr. 2.

Wszystkim P. T. Gościom składa jak-
najserdeczniejsze życzenia z okazji

NOWEGO ROKU

**FRANCISZEK HANDZEL, restaurator,
ŻAWORZE.**

**POWIATOWA KASA CHORYCH NA POWIAT
WADOWICKI W ANDRYCHOWIE.**

L. 3840/29. Andrychów, dn. 23 grudnia 1929.

OGŁOSZENIE.

Zgodnie z przepisami §§ 36, 37, 38, 41, 52
i 57 Rozporządzenia Pana Ministra Pracy i Opieki
Społecznej z dnia 24 marca 1926 r. Dz. Ust.
Rzpp. Nr. 44, poz. 273 podaje się do wiadomo-
ści, że na posiedzeniu Rady Kasy w dniu
22 grudnia 1929 r. Komisja Wyborcza ustaliła
następujący wynik wyborów do Zarządu Powia-
towej Kasy Chorych na powiat wadowicki w
Andrychowie (wybory uzupełniające):

Z grupy ubezpieczonych z listy Nr. 1

członkami Zarządu:

- Franciszek Marczak, robotnik firmy Bracia
Czeczowiczka w Andrychowie.
- Zielińska Antonina, robotnica firmy Bracia
Czeczowiczka w Andrychowie,
zastępcami członków Zarządu:
- Krystjan Franciszek, murarz firmy Br. Czecz-
owiczka w Andrychowie.
- Chmiel Stanisław, tkacz firmy Bracia Czecz-
owiczka w Andrychowie.

Wobec zgłoszenia jednej listy kandydatów
głosowanie nie odbyło się.

Z grupy pracodawców z listy Nr. 2

członkiem Zarządu:

- Sordyl Władysław, budowniczy w Andrycho-
wie.

zastępcą członka Zarządu:

- Rupik Władysław, majster stolarski w Wie-
przu.

Lista kandydatów Nr. 3 unieważniona.

W przeciągu 2-ch tygodni od dnia ogłosze-
nia wyników wyboru, wyborcy mają prawo
wnieść na ręce Zarządu Kasy do Okręgowego
Urzędu Ubezpieczeń we Lwowie protest przeciw
ważności wyborów. Protest winien być pod-
pisany własnoręcznie z analogicznym zastoso-
waniem ustępu 2 § 14 przynajmniej przez 3-ch
członków Rady Kasy.

Dyrektor Kasy: Przewodniczący Zarządu:
(—) K. Sokołowski. (—) Franciszek Marczak.

POWIATOWA KASA CHORYCH w BIAŁEJ.

Dyżury lekarskie

w niedziele i święta

w miesiącu stycznia 1930.

W niedzielę, dnia 5 stycznia:

Dr. Skibelski, Biała, ul. Główna 28,
Nr. tel. 2662.

W poniedziałek, dnia 6 stycznia:

Dr. Guttenberg w Bielsku, Mickiewicza 16,
Tel. Nr. 2480.

W niedzielę, dnia 12 stycznia:

Dr. Gerstenfeld w Białej, Główna 21,
tel. Nr. 2726.

W niedzielę, dnia 19 stycznia:

Dr. Gross w Białej, ul. Hettwerowej (bu-
dynek Pow. Kasy Chorych, tel. 1891.

W niedzielę, dnia 28 stycznia:

Dr. Guttenberg w Bielsku, Mickiewicza 16,
tel. 2480.

Dyżury lekarskie rozpoczynają się w niedziele
i święta rano o godz 7-mej i trwają do godz.
7-mej rano dnia następnego.

Ubezpieczeni w razie nagłego wypadku winni
wezwać do chorego lekarza dyżurnego.

Nr. telefonu Kasy Chorych 1890.

Wszystkim P. T. Odbiorcom i Klientom
z okazji

Nowego Roku

składam serdeczne życzenia wszelkiej
pomyślności

**Fr. Fijak, sklep i restauracja
w Kamienicy.**

Nadszedł wielki transport
modnych i praktycznych
Zegarów i budzików

które sprzedaje po
zaskakująco tanich cenach

Zegarmistrz * **J. HASS** * Jubiler
Bielsko, ul. Blichowa 13.

Tysiące

chorych na katar żołądka, wzdęcie, kurcze,
ból, niestrawność, brak apetytu, ogólne
osłabienie et cetera, odzyskało zdrowie uży-
wając zioła sławnego na cały świat
**Dra. Dietla, profesora Uniwersytetu Ja-
giellońskiego.** Żądajcie bezpłatnej bro-
szury pouczającej. Adres: Liszki, apteka.

Do P. T. Publiczność

Niniejszem zawiadamiam — iż moje prawnie
strzeżone dyplomowane, od lat przy chryce
i bólu gardła ze skutkiem używane

„Pastyłki Glazial“

zostały przez Min. Spraw Wewnętrznych po
przeprowadzonej analizie jako specyfik farm-
aceutyczny (Nr. 1762/29) działający łagodząco
na kaszel i chrypkę, dla dorosłych i dzieci,
uznane.

Leży w interesie każdej jednostki o sku-
tecznym działaniu „Glazialu“ się przekonać.
Cena torebki 50 groszy.

Dla P. T. Aptekarzy i Drogerzystów znaczny
rabat. — P. T. Lekarzom na żądanie próbki
gratis.

Setki uznań. Bacność na naśladownictwa.
Jedyny wytwórca:

J. Pasternak, Bielsko, Śląsk.

Warsztat reparacji obuwia Andrzej Zemczak

Bielsko, ul. Krasińskiego 2

przyjmuje reparatury śniegowców, oraz obu-
wia z podeszwami gumowymi.

Skład i wyrób oryginalnego obuwia
sukiennego marki „Kahl“.

Wykonanie i dostawa solidna!

ZGUBIONO książkę wojskową, wystawioną
przez P. K. U. Stanisławów na nazwisko Wład-
ysław Krał, urodzony w 1904 r. w Sopotni
Małej p. Żywiec. Książeczkę tą unieważnia się.

Zawiadomienie.

Mam zaszczyt zawiadomić P. T. Publiczność, że z dniem 31 grudnia b. r. otwo-
rzyłem w Białej, ul. Komojowicka l. 42, dom pana Mikulskiego, vis-a-vis młyna
parowego Neumanna

Restaurację,

likwidując równocześnie swoją dawną restaurację w Białej, Dom Katolicki.

Mojem usilnym staraniem będzie zadowolić P. T. Publiczność tak pod względem
szybkiej i solidnej obsługi, jak również doborem wszelkich trunków i przekąsek w
najlepszych gatunkach i po przystępnych cenach:

Będę posiadał na składzie piwa flaszkowe i beczkowe żywieckie, wódki mono-
polowe, likiery, oraz wina.

Przekąski zimne i ciepłe, jakoto: kielbasy, kielbaski własnego wyrobu.

Oprócz tego wydawał będę smaczne i tanie obiady i kolacje.

Codziennie koncert.

Polecając się łaskawym względom i pamięci P. T. Publiczności, kreślę się
z głębokim szacunkiem

Jan Karelus.

Dr. S. HASS

lekarz kobiecej Kliniki Uniw. w Berlinie,
ordynuje jako specjalista chorób kobiecych
i akuszer, w Bielsku przy ul. Szkolnej 8 (dawny
budynek Kasy Chorych) od godz. 3-ciej do 6-tej
popołudniu. Telefon Nr. 1655.

Reklamowe

figury drzewne, tapety wysta-
wowe, ścienne kalendarze ze spe-
cjalnymi winjetami firmowymi, artykuły
karnawałowe i zabawki.

Dla Stowarzyszeń oraz na wszelkie
imprezy oddajemy towar w komis.

Śląska wytwórnia artykułów
karnawałowych i dekoracyjnych

Właściciel:

J. Huppert, Bielsko

Sobieskiego 43. — Telefon 2752.

Prawie to, czego szukacie!

znajdsiecie w wielkim wyborze na

Podarunki Noworoczne

jak precyzyjne zegarki (Doxa, Omega, Zenit)
14 karat. pierścionki, bransoletki, zegary pen-
dulowe — towary double

tylko w solidnej znanej ludowi firmie

Hugon Huppert

zegarmistrz i jubiler

sąd. zaprzysiężony rzeczoznawca

Biała, ul. 11-go listopada 28.

Na podarunki

Największy wybór zabawek
po najtańszych cenach!

Klinika lalek i skład zabawek

F. Głuszek

Bielsko, ul. Cieszyńska 8.